

**A MAGYAR METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG
REPÜLÉSMETEOROLÓGIAI SZAKOSZTÁLYA
AVIATION METEOROLOGY SECTION OF
THE HUNGARIAN METEOROLOGICAL SOCIETY**

Wantuch Ferenc¹, Bottyán Zsolt²

¹Nemzeti Közlekedési Hatóság Légiközlekedési Igazgatóság, 1185 Budapest, Ferihegy 1.,

²NKE Katonai Repülő Tanszék, bottyán.zsolt@uni-nke.hu

Összefoglalás. A Repülésmeteorológiai Szakosztály történetének, szakmai működésének és életének legfontosabb eseményeit foglaljuk össze.

Abstract. The most important events of the Aviation Meteorology Section are summarised. A short description is given about the history, the vocational function of the Section, and its life.

Korábban működött ugyan, Repülésmeteorológia Szakosztály a Magyar Meteorológiai Társaságon belül ez azonban megszűnt. Több éves szünet után 2011-ben merült fel a gondolat, hogy újjá kellene szervezni, a Repülésmeteorológiai Szakosztályt. A tagság részéről meg volt az igény a szakosztály újbóli megalakításához, így 2011. december 12.-én jelentős taglétszámmal újjá alakultunk. Az alakuló ülésen a szakosztály elnökének Wantuch Ferencet, titkárának, Bottyán Zsoltot választotta meg. A repülésmeteorológiát mint speciális szakterületet számos intézménynél művelik. Az Országos Meteorológiai Szolgálat szakemberein kívül, dolgoznak repülésmeteorológusok a Magyar Honvédségnél, a Hungarocontrol-nál, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen és a Nemzeti Közlekedési Hatóságnál. A legnagyobb létszámmal ezen a szakterületen a Magyar Honvédség rendelkezik.

A szakosztály munkájának megszervezése során három fő szempontot próbáltunk szem előtt tartani. Az első az volt, hogy a különböző helyen dolgozó kollegák, kapcsolatba kerüljenek egymással, megismerkedjenek azzal, hogy más szervezetnél a problémákat hogyan oldják meg. A szakosztály ülésein mindig van lehetőség a közvetlen szakmai diskurzusra, tapasztalatcserére. A másik fő terület a repülésmeteorológiai területen született új eljárások, publikációk ismertetése. A harmadik terület, pedig - amit szintén fontosnak láttunk - az volt, hogy a repülésmeteorológia iránt érdeklődő fiatalok, egyetemisták, számára biztosítsunk lehetőséget arra, hogy előadhassák készülő szakdolgozatukat, ismertethessék kutatási eredményeiket.

Az alakuló ülésen Fodor Zoltán az OMSz osztályvezetője vázolta a repülésmeteorológia aktuális helyzetét az Országos Meteorológiai Szolgálaton belül. 2012. március 7-én Hadobács Katalin repülésre veszélyes időjárási jelenségek rekonstrukciójának alkalmazási lehetőségeiről, a felületi jegesedés becsléséről és a hozzá tartozó szimulációs környezet kialakításáról tartott előadást. Az előadó MSc diplomamunka dolgozatával a Hille Alfréd Ifjúsági Pályadíj 2011. évi nyertese is egyben. A teljesség igénye nélkül megemlítenénk néhány érdekesebb témát és előadót az elmúlt évekből. 2012. november 12-én Tuba Zoltán százados az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis, meteorológiai csoport parancsnoka tartott előadást a Repülésmeteorológiai klíma adatok felhasználásának lehetséges aspektusairól a pilóta nélküli repülőeszközök

(UAV) repülésekkel kapcsolatban. Ez volt az az időszak, amikor a TÁMOP-4.2.1.B-11/2/KMR-2011-0001 „Kritikus infrastruktúra védelmi kutatások” című pályázat keretében, az „Adatintegráció” alprogramon belül a „Pilóta nélküli repülőeszközök komplex meteorológiai támogatási rendszerének kidolgozása” (UAV_MET) KKT nevű kutatási program elindult, Bottyán Zsolt (NKE) vezetésével. A pályázat keretében az volt a cél, hogy a projekt végére egy olyan összetett, interneten elérhető rendszert hozzanak létre, amely a gyakorlatban hatékonyan segíti a pilóta nélküli rendszerek működtetését, komplex meteorológiai támogatását. A pályázatban megfogalmazott célok megvalósításában a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen kívül az ELTE Meteorológiai Tanszéke, Nemzeti Közlekedési Hatóság, a Hungarocontrol, a Magyar Honvédség, és az Időkép KFT is részt vett. Mindezt azért tartottuk fontosnak megemlíteni, mert a pályázathoz kapcsolódóan számos előadás elhangzott a repülésmeteorológiai szakosztály ülésein. Csak egyet említenék ezek közül, ez 2013. április 4-én Kardos Péter, Kurunzi Rita, Gyöngyösi András Zénó közös előadása volt, amely az említett pályázat keretében operatív futtatásra került WRF időjárás előrejelző modell a hazai viszonyokhoz leginkább megfelelő beállításával, parametizációjának optimalizálásával foglalkozott. Címe: „Időjárás előrejelző rendszer fejlesztése pilóta nélküli repülések meteorológiai biztosítására.”

Az évek során más szervezetekkel, az MMT más szakosztályaival is rendeztünk közös ülést, említést érdemel Burkhard Wrenger professzor előadása „Remotely Piloted Aircraft Systems for Environmental Monitoring” címmel. Ez a rendezvény az ELTE Meteorológiai Tanszék, az MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság és az MMT Repülésmeteorológiai Szakosztály közös szervezése volt.

Az évek során lehetőséget biztosítottunk egyetemi hallgatóknak szakdolgozatuk ismertetésére, nyilván itt azokról a hallgatókról van szó, akinek a témája valamilyen formában kapcsolódott a repülésmeteorológiához. Ezek az előadások mindenki számára hasznosak voltak. Az egyetemi hallgatók számára azért, mert lehetőséget biztosított arra, hogy még az államvizsga előtt, nyilvános keretek között beszámoljanak eddigi tevékenységükről, és hogy a felmerülő kérdésekre válaszoljanak. A szakosztály tagja számára pedig ez lehetőséget teremt arra, hogy megismerkedjenek az aktuális kutatási eredmé-

nyekkel, új módszerekkel. Számos ilyen érdekes előadást hallgathattunk meg az elmúlt évek során, ezek közül a legutolsó kettőt emelném ki. Az egyik Nagy Roland előadása volt, amelyben a szerző ismertette, hogy a látástávolság előrejelzésének támogatására milyen neurális hálózatot tervezett és annak eredményeit verifikálta is. A másik előadó Steierlein Ákos volt, aki a repülőtéri reguláris időjárás távirat ultrarövidtávú leszállási előrejelzésének verifikációját oldotta meg és tesztelte Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtéren.

Az MMT Repülésmeteorológiai Szakosztályának előadásai közül mindig érdeklődésre tartanak számot azok az előadások, amelyek valamilyen új operatív alkalmazás bevezetéséről szólnak. Megemlítenék Kovács Győző előadását amelyben ismertette a Magyar Honvédségnél alkalmazásra került TAF verifikáló rendszer működését továbbá összehasonlította az MH és az OMSz-nél készült előrejelzéseket. Ami a további tervekkel illeti 2015 őszétől az OMSz-ban folyó repülésmeteorológiai fejlesztésekről fogunk előadásokat hallani.

NYÍREGYHÁZI TERÜLETI CSOPORT REGIONAL GROUP OF NYÍREGYHÁZA

Tar Károly¹, Dobány Zoltán

¹Nyíregyházi Főiskola Természettudományi és Informatikai Kar, Turizmus és Földrajztudományi Intézet,
tar.karoly@nyf.hu, dobany@nyf.hu

Összefoglalás. A Nyíregyházi Területi Csoport történetének, szakmai működésének és életének legfontosabb eseményeit foglaljuk össze.

Abstract. The most important events of the Nyíregyháza Regional Group summarised. A short description is given about the history, the vocational function of the Section, and its life.

A Magyar Meteorológiai Társaság Nyíregyházi Csoportja 2012. május 8-án alakult 11 taggal. Háttér intézménye a Nyíregyházi Főiskola Turizmus és Földrajztudományi Intézete. Megalakulásakor a Csoport a hallgatóknak az éghajlat tananyaghoz kapcsolódó ismereteinek bővítését, a meteorológiának a tananyag kívüli területeinek megismertetését és az éghajlatváltozással kapcsolatos legújabb eredmények áttekintését tűzte ki célul. A Csoport elnökének Tar Károlyt, titkárának pedig Dobány Zoltánt választotta a tagság, akik a 2014. szeptemberi tisztújító rendezvényen újra bizalmat kaptak. Az elmúlt három évben 13 rendezvényt szerveztünk 15 előadással, közösen a Magyar Földrajzi Társaság Nyírségi Osztályával. Rendezvényeink látogatottsága jónak mondható, a hallgatóság létszáma 20 és 50 fő között változott, átlagosan kb. 30 fő.

A rendezvényeinken elhangzott előadások listája időrendi sorrendben:

2012. május 8., alakuló ülés: A Magyar Meteorológiai Társaság tevékenységének bemutatása (Tar Károly, a Társaság társelnöke), Dunkel Zoltán, az Országos Meteorológiai Szolgálat és a Magyar Meteorológiai Társaság elnöke: A jövő erőforrása az időjárás és az éghajlat. A nemzeti meteorológia intézetek szerepe ma és a jövőben.

2012. október 18., Németh Ákos vezető-tanácsos, éghajlati szakértő (OMSz Éghajlati Osztály): Turisztikai klimatológia - Az éghajlat és az időjárás, mint a turizmus kulcstényezője?

2012. november 13., Dobány Zoltán (NYF TFI), főiskolai docens: A felhők világa.

2013. február 21., Wantuch Ferenc (Nemzeti Közlekedési Hatóság Légiközlekedési Igazgatóság): Légköri elektromosság, villámok, villámmegfigyelő rendszerek.

2013. március 19., Dobány Zoltán főiskolai docens: A monszon jelenség és tanításának problémái.

2013. május 14., Mika János egyetemi tanár, EKF: Az éghajlatváltozás kihívásai

2013. október 15., Dobány Zoltán főiskolai docens: Helyi szelek Földünkön, Tar Károly egyetemi magántanár: Kárpátok és az Alföld légcseréjének szélenergetikai vonatkozásai.

2014. február 25., Lakatos Mónika (éghajlati szakértő, Országos Meteorológiai Szolgálat): Hazai éghajlati változások a mérések tükrében.

2014. március 25., Pajtókné Tari Ilona és Mika János (EKF): A klímaváltozás új tudományos és oktatási kihívásai.

2014. április 8., Hanusz Árpád (egyetemi tanár, Nyíregyházi Főiskola, Turizmus és Földrajztudományi Intézet): Szélsőséges időjárás helyzetek hatása a turizmusra.

2014. szeptember 30., Magyar Meteorológiai Társaság Nyíregyházi Csoportjának tisztújító ülésére.

2015. február 24., Szegedi Sándor (tanszékvezető egyetemi docens, Debreceni Egyetem Meteorológiai Tanszék): Városklíma kutatások a Debreceni Egyetem Meteorológiai Tanszékén.

2015. március 10., Dobány Zoltán (főiskolai docens, Nyíregyházi Főiskola Turizmus és Földrajztudományi Intézet): A helyi szelek rejtjelmei.